

Bestuurderstafel Gelderland: 'Steeds meer samen optrekken'

Bij aanvang van de Bestuurderstafel Gelderland op 6 februari in het stadhuis van Nijmegen zijn de aanwezigen al goed op de hoogte van wat er in 2019 komen gaat: een Omgevingswet, die onder meer zorgt voor participatie van burgers, snellere besluitvorming en een integrale aanpak. De gesprekken leerden dat bestuurders steeds meer samen optrekken. Zij maakten concrete afspraken.

Dat veel aanwezige bestuurders van waterschappen, Rijkswaterstaat, omgevingsdiensten, de provincie en gemeenten elkaar eerder spraken, wordt bij de inloop van de avond duidelijk. Direct ontstaan er geanimeerde gesprekken. Met een kleine 50 bestuurders is de opkomst hoog. Gerd de Kruif van het programma Aan de slag met de Omgevingswet fungeert als voorzitter en opent de avond. Bij voor-, hoofd- en nagerecht wisselt het gespreksthema en de samenstelling van de tafel.

Experimenteerplezier

Gerd de Kruif benadrukt de belangrijke rol van de bestuurders bij de invulling van de Omgevingswet. Hij roept op tot een open discussie. 'Zeg wat je zeggen wilt. Dat is van groot belang voor deze bijeenkomst.' Voordat de tafelrondes beginnen, interviewt Gerd de

directeur van het Programma aan de slag met de Omgevingswet, Ineke van der Hee. Zij stipt onder meer aan dat we er met elkaar voor moeten zorgen dat de Omgevingswet geïmplementeerd wordt. 'Met elkaar, want we zijn één overheid, met één digitaal loket waarop we de burgers goed gaan bedienen. Inzichtelijker, met snellere besluitvorming, lokaal maatwerk.' Ze ziet dat er al veel gebeurt in Gelderland. Zoals de totstandkoming van de Omgevingsvisie Gelderland Anders. 'Goed bezig, vindt het samen uit.' Ze wenst de bestuurders daarbij veel experimenteerplezier.

Parkeerplek voor de Jezuiten

Vervolgens interviewt De Kruif twee van de zes initiatiefnemers van deze Gelderse Bestuurderstafel: wethouder Bert Velthuis van gemeente Nijmegen en

gedeputeerde Josan Meijers van de provincie Gelderland. Meijers beschrijft de Omgevingswet als een wet waarvan iedereen gaat profiteren. 'Het is goed om te definiëren wat een lokaal en wat een provinciaal belang is, zodat we zo goed en zo snel mogelijk kunnen samenwerken voor en met de burger. We versterken elkaar.' Velthuis licht die noodzaak toe met een voorbeeld uit zijn gemeentepraktijk: de Nijmeegse Jezuïeten bouwden een nieuw klooster dat moest voldoen aan een wettelijk gesteld aantal parkeerplaatsen. De geestelijken maken echter weinig gebruik van auto's. Ze hebben geen behoefte aan de parkeergelegenheid.

Tijdens het laatste plenaire deel van de avond vertelt Trees van der Schoot in haar column 'De Omgevingswet: smaakt dat naar meer?' dat bestuurders met de nieuwe wet inderdaad meer lokaal maatwerk kunnen leveren, maar dat dat ook keuzestress oplevert. De Omgevingswet heeft immers een bredere reikwijdte dan de Wet ruimtelijke ordening. Voor veel mensen is dat nieuw. Van der Schoot: 'Om integraal te kunnen afwegen, moet je overzicht hebben over de totale complexiteit en dat is moeilijk. Ook is integraal besluiten een kwestie van kiezen. Dat is niet eenvoudig, want achter ieder belang staat in Nederland wel iemand die voor dat belang opkomt. En daar zit vaak ook wel iets in. Kiezen is dan pijnlijk.' Het is tijd om daar eens met elkaar over van gedachten te wisselen.

Bestuurlijke vrijheid en verantwoordelijkheid

Tafelronde 1 gaat over de verhouding tussen bestuur en volksvertegenwoordiging, over rolinvulling, betrokkenheid en informatievoorziening. Windenergie blijkt een onderwerp dat sterk leeft in Gelderland. Hoe kunnen gemeente en provincie samenwerken aan duurzaamheid? Hoe kijk je bij het plaatsen van windmolens over gemeentegrenzen heen? De Omgevingswet vraagt een cultuurverandering, daar zijn de tafelgenoten het over eens. Hoe je dat doet? Tip: door eens niet de wethouder Ruimtelijke Ordening de kar te laten trekken, maar iemand uit het publieke domein. Dat maakt direct duidelijk dat de nieuwe wet niet alleen over ruimtelijke ordening gaat, maar ook over bestuur, en het sociaal domein. Voorzitter Gerd de Kruif verzoekt de gesprekken af te ronden en te wisselen van tafel. De conclusie van deze tafelronde? Die wordt met opzet niet getrokken. Het is juist de bedoeling dat iedereen naar huis gaat met zijn eigen idee. Het idee van de Omgevingswet is immers dat je het zelf doet.

Participatie

Tafelronde 2, het onderwerp is participatie. Hoe en met wie ga je waarover de dialoog aan? Hoe stimuleer je initiatieven van onderop? Zijn er goede voorbeelden om van te leren? Gemeente Zaltbommel merkt dat het lastig is om burgers geboeid te houden. Gemeente Arnhem is met burgerparticipatie goed op dreef. Wijkteams, waarin ook ambtenaren zitten, mogen in hun wijk zelf beslissingen nemen. Over het parkeerregime bijvoorbeeld. Op die manier is Arnhem voornemens ook de Omgevingsvisie in te vullen. Met loskomen van verticaal denken stoeien de gemeenten. Hoe kom je los van hokjes? Gemeente Zaltbommel werkt hieraan door zelfsturende teams te vormen die elk met strategie bezig zijn. Boven deze projectteams zit een verbindende laag om de bestuurlijke verantwoordelijkheid te borgen. Aan tafel is herkenning, bijval, tips. Kortom: er is behoefte aan het uitwisselen van ervaringen.

Regiotafel

Tijdens de derde tafelronde is de tafel geschikt op regio. Het thema van het gesprek is namelijk samenwerking tussen gemeenten op regionaal niveau. En tussen gemeenten en waterschappen, omgevingsdiensten, de provincie en het Rijk. De tafelgenoten kennen elkaar. De onderwerpskeuze wordt losser en persoonlijker. Ook de windmolens gaan deze tafel nauw aan het hart. Bijzondere samenwerkingen van partijen in de raad worden besproken. Net als de hete vuren waar ze voor stonden, waardoor partijen politiek meer naar elkaar toegroeiden. Samen optrekken, het is steeds meer een feit.

Aan alle geslaagde bijeenkomsten komt een eind. Ter afsluiting vraagt de voorzitter een aantal mensen uit de zaal om een korte reactie op deze Bestuurderstafel. Een greep uit de reacties: 'Ik heb het gevoel dat we nu echt samen gaan optrekken.' 'Vroeger was ik geen voorstander van regionaal denken, maar ik heb me bekeerd.' 'Wij maakten vanavond regionale afspraken over hennepvisie.' Het was nuttig en aangenaam netwerken in Nijmegen.'